

§ 116 Pirkanmaan hyvinvointialueen avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvitys

Avokuntoutuksen palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla kasvavaan palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

-Avokuntoutus tuottaa palveluita kaikille palvelulinjoille ja kaikille lääketieteen aloille. Tästä syystä avokuntoutuksen palveluverkkoselvityksessä otettava huomioon, että kuntoutuspalvelut ovat vahvasti riippuvaisia muiden palvelulinjojen päätöksistä erilaisten tilojen suhteen.

-Toimitilaverkosto ja resurssit sekä henkilöstön saatavuus tulee huomioida siten että kuntoutuksen avopalveluiden verkosto luodaan järkeväksi kokonaisuudeksi. Kuntoutuspalvelut tarjoavat palveluita kaikille palvelulinjoille ja yhteistyötä tehdään laajasti ja se tulee kehittää edelleen eheiksi, kustannustehokkaaksi asiakkaita tasapuolisesti palvelevaksi kokonaisuudeksi. Yksityistettyjä palveluita tulee arvioida, mitä mahdollista järjestää omana toimintana kustannusten näkökulmasta ja henkilöstöresurssien näkökulmasta.

-Suunnitelmassa tulee vahvasti huomioida ennusteiden mukainen avokuntoutuksen käyntimäärien nousu, nuorten, lasten ja varhaiskasvatuksen tulevaisuuden selkeästi kasvavat tarpeet sekä psykofyysisen fysioterapian kysynnän kasvu. Nämä tulee huomioida myös henkilöstön saatavuudessa.

- Työtehtävien ja työpisteiden muutokset, työntekoalueiden laajentaminen ja mahdolliset aukioloaikojen laajentamiset tulevat olemaan haasteena osalle työntekijöistä.

Kotikuntoutuksessa ja lasten kuntoutuspalveluissa liikkuvat palvelut ovat jo laajalti käytössä, mutta fyysisiä hyviä ja laajasti ryhmä- yksilöfysioterapia-, yksilötoimintaterapia, allasterapia, ym. tiloja ja toimipisteitä tarvitaan edelleen Pirkanmaan laajuisesti tavoittamaan ne asiakkaat, jotka eivät hyödy kuntoutuksen näkökulmasta digivastaanotoista tai niitä ei asiakasprofiilien takia voida kaikilta osin hyödyntää. Huomioitava on että kuntoutuksen digivastaanotto toiminta vaatii myös tilat, mm. harjoitteiden ohjaaminen yksilöasiakkaille tai ryhmäfysioterapia ym.

Huomioitavaa on, että iso osa fysio- ja toimintaterapiasta tulee tehdä lähityönä; potilaan tutkiminen, manuaalinen ohjaus, kuntoutusprosessikokonaisuuden edistämisen eri vaiheet, harjoitteiden ohjaus ym.

-Huomioitava on myös jo kehitetyt ja edelleen kehitettävät palvelut, kuten kustannusten kasvua hillitsevä, valtakunnallisestikin kehitetty ja eteenpäin viety fysioterapian suoravastaanotto toiminta sekä toimintaterapiahenkilöstön, kotikuntoutuksen, lasten fysioterapian, psykofyysisen fysioterapian tarjoama palvelukokonaisuus erityisosaamisineen siten, että palveluverkko avokuntoutuksen osalta on saavutettava ja eheä kokonaisuus.

-Pirkanmaan laajuisesti yhtenäinen kaatumisten ehkäisyn toimintapolku linkittyy vahvasti avokuntoutukseen ja on vielä täysin kesken ja tähän tulee resursoida ja toiminta kehittää yhtenäiseksi kokonaisuudeksi vaikuttavuuden ja mm. kaatumisista selkeästi aiheutuvien haittojen ja kustannustenkin näkökulmasta.

-Kuntoutuspalveluissa asiakkaan tutkiminen, asiakkaan fysioterapiakokonaisuuden suunnittelu ja rakentaminen tarvitsee edelleen asiakkaan kohtaamista ja fyysisiä vastaanottokäyntejä tilanteen kartoittamiseksi ja kuntoutuspolun rakentamiseksi eheäksi asiakkaiden tarpeisiin vastaavaksi vaikuttavaksi kokonaisuudeksi ja palveluverkkoa suunniteltaessa tämä tulee huomioida jottei fyysisten toimipisteiden verkosto vähene kohtuuttomasti.

-Henkilöstön saatavuus jokaiselle lähijohtamisalueelle ja työn kuormittavuuden huomioiminen eri lähijohtamisalueiden välillä tulee huomioida esityksessä. Liikkuvien palveluiden verkoston tulee kattaa koko hyvinvointialue ja palvelut tulee olla saavutettavissa asiakkaiden näkökulmasta järkevästi myös reuna-alueilla.

- Liikkuvia palveluita lisättäessä tulee kiinnittää huomiota potilastietojärjestelmien ja ICT-yhteyksien toimivuuteen, työvälineiden saatavuuteen, työntekijöiden ergonomiaan ja työturvallisuuteen.

-Huomioitavaa on irskienarviointi, joka tehtävä liikkuvan työn osalta.

Liikkuvissa palveluissa tulee arvioida työntekijöiden liikkumiseen kuluva aika, leasing- auton käyttö/ oman auton käytön mahdollisuus/ ajokortti. Liikkuvien palveluiden lisääntyminen tulee lisäämään työnantajan omistamia/ pitkäaikaisesti vuokrattuja kulkuneuvoja sekä niiden ylläpitokustannuksia. Liikkuvien palveluiden kohdalla tulee kiinnittää huomiota myös työntekijöiden lakisääteisten taukojen pitämisen mahdollistamiseen.

-Liikkuvien palveluiden verkosto tulee rakentaa siten, että mahdollisiin varattaviin tiloihin rakennetaan toimiva ajanvaraus- tai muu järjestelmä siten, että kuntoutuspalveluiden henkilöstölle ei aiheudu huomattavaa kuormitusta tilojen osalta epäselvistä aikatauluista tai epäselvyyttä toimipisteistä.

-Vastaanottopisteissä tulee olla hyvät valmiudet ja fyysiset tilat jotka mahdollistavat tosiasiallisesti kuntoutuksessa tarvittavat välineistöt ja tilat jottei henkilöstön tarvitse kuljettaa liiallisesti välineistöä mukanaan ja huomioitava että vastaanottokäyntejä voi tulla vähemmän/työntekijä liikkuvia palveluita tarjottaessa johtuen alueiden laajuudesta, siirtymistä ja tilojen valmistelusta. Työturvallisuuden huomiointi on erityisen tärkeää asiakkaan kotona tai pienissä toimipisteissä.

-Fyysisten toimipisteiden aukioloajat tulee rakentaa siten, että ne palvelevat laajasti ja tasapuolisesti koko hyvinvointialueen kuntoutuspalveluiden asiakaskuntaa. Apuvälineiden lainauspisteet, apuvälinevarastot selkeiksi kokonaisuuksiksi, jotta apuvälinelainaamoverkosto on selkeä ja saavutettavissa oleva kokonaisuus ja lainaamot ammattilaisten hyödynnettävissä sovituisissa toimipisteissä ja lainaamot asiakkaiden saavutettavissa.

. Kokonaisuutta rakennettaessa on pidettävä huoli ja olemassa olevan ja rekrytoitavan henkilöstön saatavuuteen, työtyytyväisyyteen ja työhyvinvointiin ja koulutusmahdollisuuksiin. Osa työntekijöistä on sitoutunut työskentelypaikkakunnilleen ja huomioitava on mm. mahdollisen lisääntyvän liikkuvan työn merkitys taloudellisine vaikutuksineen työntekijöille. Mahdollisia muutoksia tulee arvioida työntekijälähtöisesti ja suunnitelmia tehtäessä ja palveluverkkoa kehitettäessä tulee huomioida riittävä henkilöstöedustus.

- Digitalisaation lisäämisessä työn monipuolistuminen ja etätyömahdollisuus koetaan hyvinä asioina

Tehyn Yt- elimen jäsenet